

MAGDALENA SZOCHNER-SIEMIŃSKA – Autorka jest ekspertem w zakresie prawa administracyjnego i prawa pracy

Podsumowanie prawne 2014 roku

W 2014 roku weszły w życie nowe przepisy z zakresu prawa pracy, pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, a także zmiany związane z dokonywaniem zakupów przez internet. Wprowadzono również narzędzia mające na celu szersze wsparcie osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy dzięki modernizacji systemu służb zatrudnienia.

W bieżącym roku kontynuowano reformy socjalne poprzez dalsze podwyższenie płacy minimalnej oraz wzrost kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń ro-

dzinnych i wprowadzenie dodatku energetycznego. Duże zmiany dotyczą wprowadzenia nowych zasad przyznawania kart parkingowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Przegląd najważniejszych zmian z podaniem opisu zmiany i jej podstawy prawnej

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
Zmiana wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę	Od 1 stycznia 2014 r. pracownicy zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy otrzymają za nią minimum 1680 zł brutto .	rozporządzenie Rady Ministrów z 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r.
Wynagrodzenie pracownika w pierwszym roku pracy	Wysokość wynagrodzenia pracownika w pierwszym roku pracy nie może być niższa niż 80% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, czyli 1344 zł (1680 zł × 80%)	art. 6 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę
Wysokość dodatku za pracę w porze nocnej	Zmiana wysokości dodatku jest związana bezpośrednio ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w wysokości 20% stawki godzinowej wynikającej z minimalnego wynagrodzenia za pracę.	art. 151 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy
Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne		
Minimalna podstawa wymiaru zasiłku chorobowego	Podstawa wymiaru zasiłku chorobowego dla pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia, po odliczeniu kwoty składek na ubezpieczenia społeczne. Dlatego minimalna podstawa zasiłku chorobowego w 2014 roku wynosi: <ul style="list-style-type: none"> ● 1449,67 zł – dla pracownika zatrudnionego powyżej jednego roku (1680 zł – 13,71%), ● 1159,74 zł – dla pracownika zatrudnionego w pierwszym roku pracy (1344 zł – 13,71%). 	art. 92 § 2 k.p., art. 45 ust. 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa
Bezrobotni		
Trzy profile pomocy	Każdy bezrobotny i poszukujący pracy zarejestrowany w urzędzie pracy, a także pracodawca, od początku maja 2014 r., są prowadzeni przez tego samego doradcę. Każda osoba zgłaszająca się do urzędu będzie przydzielona do jednego z trzech profili pomocy: <ul style="list-style-type: none"> ● profil pierwszy jest dla bezrobotnych aktywnych, którzy nie potrzebują specjalistycznej pomocy, a jedynie przedstawienia ofert pracy, 	art. 33 ust. 2c ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (<i>dalej: ustawa o zatrudnieniu</i>)

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
	<ul style="list-style-type: none"> profil drugi jest dla bezrobotnych i wymagających wsparcia, którzy będą korzystać ze wszystkich usług i instrumentów oferowanych przez urzędy pracy, profil trzeci służy udzieleniu pomocy tym bezrobotnym, którzy są zagrożeni wykluczeniem społecznym, oraz tym, którzy nie są zainteresowani podjęciem zatrudnienia lub uchylają się od legalnej pracy. Będą poddawani aktywizacji zawodowej, na przykład zostaną skierowani do wykonywania robót społecznie użytecznych. 	
Wsparcie dla młodych	<p>Za osobę młodą była uznawana każda osoba, która nie ukończyła 30. roku życia.</p> <p>Ustawa przewiduje wiele rozwiązań, mających na celu wsparcie osób młodych na rynku pracy – m.in. z sześciu do czterech miesięcy skrócił się okres, w którym urząd pracy musi jej przedstawić ofertę pracy, stażu lub podniesienia kwalifikacji. Pracodawcy zatrudniający młodych skierowanych przez urząd są zwolnieni z obowiązku opłacania składek na fundusze pracy oraz gwarantowanych świadczeń pracowniczych. Mają również możliwość refundacji składki na ubezpieczenia społeczne i dofinansowania ich wynagrodzeń.</p> <p>W stosunku do osób po 45. roku życia skierowana została inna forma pomocy. Tej grupie wiekowej ma pomóc utworzenie nowego Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Jest to wydzielona część środków Funduszu Pracy przeznaczona na finansowanie kształcenia ustawicznego osób pracujących. Dzięki niemu osoby po 45. roku życia mogą podnosić kwalifikacje, zdobywać niezbędne certyfikaty i sfinansować szkolenia.</p>	art. 49, art. 69b ustawy o zatrudnieniu
Nowe instrumenty wsparcia	<p>Ustawa wprowadza nowe instrumenty wsparcia dla szukających zatrudnienia, m.in. takie, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie w pełnym wymiarze pracy bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie trzech lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną, pożyczka na utworzenie stanowiska pracy lub podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia organizowane w ramach trójstronnych umów zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego w wieku powyżej 50. roku życia, programy regionalne. 	art. 60a i 60b, art. 60d, art. 61e ustawy o zatrudnieniu
Karty parkingowe		
Nowy katalog podmiotów uprawnionych	<p>Od 1 lipca 2014 r., na mocy przepisów ustawy z 23 października 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, zmianie uległy zasady wydawania kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.</p> <p>Karty parkingowe wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowują ważność do dnia określonego jako data ważności karty, nie dłużej niż do 30 listopada 2014 r. Oznacza to, że co do zasady wszystkie karty parkingowe wydane najpóźniej w dniu 30 czerwca br. utracą z dniem 1 grudnia 2014 r. swoją ważność.</p> <p>Jeżeli karta parkingowa została wydana przed dniem 1 lipca 2014 r. bezterminowo, to utraci swoją ważność z dniem 1 grudnia 2014 r. Podobnie, gdy została wydana na czas określony, np. do dnia 31 grudnia 2014 r.</p>	art. 8 ust. 3a ustawy z 23 października 2013 r. – Prawo o ruchu drogowym (<i>dalej: ustawa drogowa</i>)

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
	<p>Od dnia 1 lipca 2014 r. karta parkingowa będzie wydawana wyłącznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się, osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16. roku życia, mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. <p>Kartę parkingową wydaje się placówce zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Kartę parkingową placówce wydaje się na okres trzech lat.</p>	
Organ wydający	Organem wydającym kartę parkingową staje się przewodniczący powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności właściwego ze względu na miejsce stałego pobytu osoby niepełnosprawnej w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych lub siedzibę placówki.	art. 8 ust. 4 ustawy drogowej
Okres ważności karty	Kartę parkingową wydaje się na czas określony , tj. na czas trwania orzeczenia, jednak nie dłużej niż na pięć lat. Osoby legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności na czas nieokreślony otrzymają kartę parkingową na okres pięciu lat.	art. 8 ust. 5c ustawy drogowej
Zasiłek rodzinny		
Zmiana kryterium dochodowego	Świadczenia przyznawane są na tzw. okres zasiłkowy . Kolejny rozpocznie się 1 listopada 2014 r. i wzrośnie wówczas kryterium dochodowe. Pomoc będzie przysługiwała rodzinom, w których dochód na osobę nie przekroczy 574 zł lub 664 zł w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym. Kwoty zasiłku pozostaną jednak bez zmian.	ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
Dodatek energetyczny		
Nowe świadczenie	1 stycznia 2014 r. wprowadzono nowe świadczenie socjalne dla osób w trudnej sytuacji materialnej w postaci dotatku energetycznego . Przysługuje ono osobie, która: <ul style="list-style-type: none"> ma przyznany dodatek mieszkaniowy, zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej, ma podpisaną umowę z dostawcą energii elektrycznej. <p>Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Gospodarki z 17 kwietnia 2014 r., wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od 1 stycznia do 30 kwietnia br. wynosi miesięcznie dla gospodarstwa domowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1-osobowego – 11,36 zł, 2- i 4-osobowego – 15,77 zł, 5-osobowego i więcej – 18,93 zł. <p>Dodatek wypłaca gmina.</p>	ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne
Odrolnienie gruntów		
Brak zgody ministerstwa	Obecnie zgoda ministra rolnictwa jest wymagana w przypadku odrolnienia użytków o najwyższej wartości rolniczej należących do klas od I do III. Każdorazowo wymaga ono uzyskania zezwolenia niezależnie od powierzchni działki. Nowelizacja ustawy przewiduje, że można zmienić przeznaczenie nieruchomości bez aprobaty resortu rolnictwa w przypadku, gdy obszar gruntów, który ma służyć celom innym niż rolnicze i leśne, nie przekracza łącznie 0,5 ha.	art. 7 ustawy z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych
Prawo podatkowe		
Powstanie obowiązku podatkowego	Obowiązek podatkowy będzie powstawał z chwilą dokonania dostawy towarów lub wykonania usługi . W odniesieniu do przyjmowanych	art. 19a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku

Przedmiot	Opis zmian	Podstawa prawna
	<p>częściowo usług, usługę uznaje się również za wykonaną, w przypadku wykonania części usługi, dla której to części określono zapłatę. Zatem termin powstania obowiązku podatkowego nie będzie już związany z datą wystawienia faktury.</p> <p>Wyjątki w tym zakresie dotyczą np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dokumentowania mediów, ● najmu, ● ochrony osób i mienia itp. <p>Jeżeli przed dokonaniem dostawy towaru lub wykonaniem usługi otrzymano całość lub część zapłaty, w szczególności: przedpłatę, zaliczkę, zadatek, ratę, wkład budowlany lub mieszkaniowy przed ustanowieniem spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą jej otrzymania w odniesieniu do otrzymanej kwoty, z wyjątkami np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dostaw energii elektrycznej, ciepłej lub chłodniczej oraz gazu przewodowego, ● świadczenia usług telekomunikacyjnych i radiokomunikacyjnych, ● najmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze, ● ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia, ● stałej obsługi prawnej i biurowej. 	od towarów i usług (<i>dalej: ustawa o VAT</i>)
Podstawa opodatkowania	<p>Zasadniczo podstawą opodatkowania jest wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał lub ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej, włącznie z otrzymanymi dotacjami, subwencjami i innymi dopłatami o podobnym charakterze mającymi bezpośredni wpływ na cenę towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika.</p> <p>W przypadku dostawy towarów podstawą opodatkowania jest cena nabycia towarów lub towarów podobnych, a gdy nie ma ceny nabycia – koszt wytworzenia, określone w momencie dostawy tych towarów.</p>	art. 29a ustawy o VAT
Ceny towarów i usług		
Obowiązek informowania	<p>Ustawa określa sposób informowania o cenach oferowanych towarów i usług oraz skutki nieprzestrzegania jej uregulowań. Przepisów ustawy nie stosuje się do informowania o cenach w obrocie między osobami fizycznymi, z których żadna nie jest przedsiębiorcą, a także do informowania o cenach uregulowanego na podstawie odrębnych ustaw.</p>	art. 1, 2 ustawy z 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (<i>dalej: ustawa o informowaniu</i>)
Widoczna cena	<p>W miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. W przypadku obniżki ceny uwidacznia się także informację o przyczynie wprowadzenia obniżki.</p>	art. 4 ustawy o informowaniu
Wątpliwości co do ceny	<p>W przypadku rozbieżności lub wątpliwości co do ceny za oferowany towar lub usługę konsument ma prawo do żądania sprzedaży towaru lub usługi po cenie dla niego najkorzystniejszej.</p>	art. 5 ustawy o informowaniu

PODSTAWY PRAWNE

- ▶ ustawa z 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2014 r. poz. 915)
- ▶ ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 674; ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1146)
- ▶ ustawa z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2011 r. nr 177, poz.1054; ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1171)
- ▶ ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 1456; ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1652)
- ▶ ustawa z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. nr 200, poz. 1679; ost. zm. Dz.U. z 2005 r. nr 157, poz. 1314)
- ▶ ustawa z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 159)
- ▶ ustawa z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1137; ost. zm. Dz.U. z 2013 r. poz. 1446)
- ▶ ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (j.t. Dz.U. z 2012 r. poz. 1059; ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1101)
- ▶ ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 1205, ost. zm. Dz.U. z 2014 r. poz. 1101)
- ▶ ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2014 r. poz. 1502)
- ▶ rozporządzenie Rady Ministrów z 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1074)